

Conguaglio degli stipendi e assegni per il personale dell'ex Stato jugoslavo e degli altri Enti pubblici

L'Alto Commissario per la provincia di Lubiana, visto il R. D. 2 giugno 1941-XIX, n. 492, relativo alla conversione della valuta dell'ex Regno di Jugoslavia nella provincia di Lubiana, visto l'articolo 3 del R. D. L. 3 maggio 1941-XIX, n. 291, relativo alla costituzione della provincia di Lubiana, visto che le operazioni di conversione dei dinari in Lire italiane hanno avuto inizio col 19 giugno 1941-XIX, ritenuta l'opportunità di stabilire che con la indicata decorrenza siano convertiti in Lire italiane gli emolumenti ed assegni diversi riscossi dagli impiegati e dai salariati dell'ex Regno di Jugoslavia in servizio presso i vari uffici statali della provincia di Lubiana, e dai dipendenti di tutte le categorie delle Amministrazioni dei vari Enti pubblici, ordina:

1. Gli emolumenti ed assegni diversi degli impiegati e dei salariati «ex-regime» in servizio presso i vari uffici statali della provincia di Lubiana, dei dipendenti delle varie categorie delle Amministrazioni degli Enti locali, son da liquidarsi con decorrenza dal 19 giugno a. corr. nella misura di Lire 38 per dinari 100.

L'Alto Commissario Emilio Grazioli

Il Comandante Generale dei C. C. R. R. Ecc. Remo Gambelli a Lubiana

Ieri alle 12 è arrivato a Lubiana il Comandante generale dei Carabinieri Generale di Corpo d'Armata Remo Gambelli per compiere, iniziando il giro di questa provincia, una visita ai comandi dell'Arma dislocati nei territori di nuova occupazione. L'Eccellenza Gambelli, che è uno dei più bei nomi del nostro esercito, è accompagnato nel suo giro dal Capo di Stato Maggiore del Comando generale col. Barengo e dell'Ufficiale superiore addetto ten. col. Schiavoni.

Erano alla stazione a ricevere l'illustre generale il Comandante del Corpo d'Armata Ecc. Robotti, il viceprefetto Bisia e il maggiore Cavallero in rappresentanza dell'Alto Commissario, il Comandante della Divisione gen. Orlando, il Questore, il comandante del Gruppo dei Carabinieri maggiore Lombardi, il comandante della compagnia interna cap. Spadafora, il commissario dott. Marchetti. Nella giornata di ieri l'Ecc. Gambelli ha sostato a Lubiana.

Vrhovni poveljnik Kr. Karabinerjev Eksk. Remo Gambelli v Ljubljani

Ljubljana, 18. julija. Včeraj ob 12. je prispel v Ljubljano vrhovni poveljnik Kr. Karabinerjev General Armijskega Zbora Remo Gambelli. Potoval bo po pokrajini in bo obiskal krajevna poveljstva Kr. Karabinerjev na zasedencini ozemlju.

bu dodeljeni višji častnik podpolkovnik Sehlavoni. Na železniški postaji so uglednega generala sprejeli poveljnik Armijskega Zbora Eksk. Kobotti, vice prefekt Bisia, major Cavallero kot zastopnik Visokega Komisarja. Poveljnik Divizije General Orlando, Kvestor, poveljnik Skupine Karabinerjev major Lombardi, poveljnik notranje čete kapetan Spadafora in komisar dr. Marchetti. Včeraj se je Eksk. Gambelli mudil v Ljubljani.

Začetek žetve v Ljubljani V ljubljanski okolici bo letošnja letina boljše od lanske

Ljubljana, 18. julija. Čas žetve ima na delci poseben čar; žetev, čeprav ni lahko delo, je prazničen dogodek kakor n. pr. trgatav. Ljudi prevzame vesela zavest nad uspešnim končanim delom, nad sadovi truda. Prestan je strah pred ujami in opravljeno je eno najtežjih del. Kmet že lahko začne delati bilanco. Ko začne pospravljati pridelke, zanj že mineva leto in setev ozimne pomeni že začetek novega leta. Letos pa pripisujemo žetvi večji pomen tudi v mestu. Zdjaj vemo mnogo bolj ceniti kruh, zavedamo se, da je pšenica v pravem pomenu zlato — zlato, ki ga tudi lahko ješ. Spoštujemo tudi bolj kmetovo delo in cenimo njegov trud. Tudi v Ljubljani pridelujemo žito. V območju ljubljanske občine je precej kmetij. Nekatere kmetije so velike, kmetje so pravi veleposesniki. Zanimivo je, da imajo nekateri ljubljanski kmetje lepe vire kakor ameriški farmerji. Ljubljanski kmetje prejšnje čase niso dajali prednosti pridelovanju žita. Pridelovali so predvsem pridelke, ki so jih najlažje prodali v Ljubljani, in živalsko krmo ker so skoraj vsi živinorejci. Letos pa bodo pridelali tudi precej žita. Rži in pšenice je bilo posejane precej več kakor jočmena, ki je bil po žet prejšnje tedne.

Ze nekajkrat ste čitali, da bo letošnja letina precej dobra. Vendar s tem ni rečeno, da bo dobra povsod. Tu in tam na Dolenjskem se ne obeta najboljša letina. Koruza na Dolenjskem ne kaže dobro. Žita so precej polegla. V Ljubljani in okolici bo letošnja letina vedno boljše kakor lanska, razen sadne. To velja tudi za žito, ki je skoraj povsod lepo. Na Ljubljanskem polju je rž že skoraj povsem zrela in tudi pšenica bo dozorela ob lepem vremenu najpozneje čez teden dni. Posamezniki so že začeli žeti Tako so n. pr. več raj v Mostah že želi pšenico. Letos je tudi nekaj žita na zahodni strani Ljubljane pri Bokalcah, kjer so bili prejšnja desetletja samo travniki. Kmetje tam prej niso poskušali sejati žita in so dvomili, da bi uspevalo. Zdjaj se je pa izkazalo, da bi se veliki travniki, ki ne prinašajo mnogo, lahko spremenili v rodovitna polja. Kmet bi dobil za pšenico toliko, da bi lahko kupil najmanj trikrat več sena, če bi ga že potreboval, in bi mu še ostalo dovolj pridelka za domače potrebe.

Razpust političnih društev

Visoki Komisar za Ljubljansko pokrajino, smatrajoč, da so društva »Sokol«, »Orjuna«, »Četniki«, »Delavsko prosvetno društvo Tabor«, »Soča«, »Idrija« in »Jadranska straža« italijanskim koristim vedno nasprotno delovala, odreja:

Pazite na krompir!

Novi krompir po 1.75 lire prodaja zdaj mestni preskrbovalni urad na mestni tržnici ter ga gospodinje prav rade kupujejo, saj je cena primerna, razen tega je pa iz Italije uvožen krompir tudi zanesljivo popolnoma zrel in zato zdravju ni škodljiv. Naše gospodinje še mnogo premalo poznajo škodljivost nezrelega krompirja, zato pa pri nas vedno pojemo prav mnogo nezrelega krompirja ter zaradi uživanja takega krompirja nastale prebavne motnje navadno prav po nedolžnem pripisujemo zgodnjemu sadju. Če se pri krompirju koža sama lušči, je to znamenje, da krompir še ni dozorel in tudi še ni užiten. Nežreli krompir dobi na svetlobi tudi zelene pege, ki nastanejo zaradi strupa solanina. Ta strup poznamo najbolj pri naši splošno znani rastlini razhudniku (solanum dulce ricandosi, essendosi coricato...)

Carinske olajšave v prometu med Ljubljansko pokrajino in ostalo državo

Rim, 18. jul. u. Kakor poroča »L'Ecco di Roma«, so merodajne oblasti odločile, da izdajajo neposredno dovoljenja za izvoz vsake vrste trgovskega blaga v Ljubljano, tudi onega, ki je podvrženo sistemu posebnih licenc. Odrejeno je bilo tudi, da izdajajo carinarne neposredno brez licenc dovoljenja za vsake vrste blaga iz ozemlja Ljubljanske pokrajine v stare pokrajine Kraljevine.

Futuro

Dirò — rekel bom, dirài, dirà itd. Condizionale presente Dirèi — jaz bi rekel, dirèsti, dirèbbe; dirèmmo, dirèste, dirèbbero. Imperativo Di! reci — Dica! naj reče! — Diciamo! recimo! — Dite! recite! — Dicano! naj rečejo! Presente del congiuntivo Ch'io dica — da rečem, che tu dica, ch'egli dica, che noi diciamo, che voi diciate, ch'essi dicano. Imperfetto del congiuntivo Dicéssi — naj bi rekel, dicéssi, dicéssimo, dicéste, dicéssero. Particípio passato Dètto — rekel, -a (tudi: izrečen, -a). Gerundio Dicèndo — rekoč; avèndo dètto — rekši. Sestavljeni časi: z avère. »Caro Bolçi, sarà — preveč?« se je oddahnil gospod Piškur. »Preveč è troppo.« »Sarà troppo per oggi.« »Kako bi pa rekli »nocoj?« je vprašala gospa Piškurjeva. »Oggi sèra. Ebbene, finiamo per oggi sèra,« je rekel Bolçi.

Carinske olajšave v prometu med Ljubljansko pokrajino in ostalo državo

Rim, 18. jul. u. Kakor poroča »L'Ecco di Roma«, so merodajne oblasti odločile, da izdajajo neposredno dovoljenja za izvoz vsake vrste trgovskega blaga v Ljubljano, tudi onega, ki je podvrženo sistemu posebnih licenc. Odrejeno je bilo tudi, da izdajajo carinarne neposredno brez licenc dovoljenja za vsake vrste blaga iz ozemlja Ljubljanske pokrajine v stare pokrajine Kraljevine.

KLET ZVEZDA

POSUJE NORMALNO
DNEVNO KONCERT
PRIPOROČA SE
lastnik M. ŠILOVIČ
TELEFON 45-54

Malo italijanščine za vsak dan

Po večerji se je Bolçi nekaj obiral in gospod Piškur je brž izrazil priliko, da je zaklial: »Che còsa fài?« »Kaj je že: che còsa?« je vprašala gospa Piškurjeva. »Che còsa = kaj,« je rekel gospod Ovca. »Namesto »che còsa fài«, gospod Piškur, bi lahko tudi rekli »che còsa stài facèndo?« »Kako? Kaj pravite?« je debelo pogledal gospod Piškur. »Kaj je bilo?« je vprašal Bolçi in prisedel. Gospod Ovca mu je povedal, za kaj gre. »No, ravno prav,« je rekel Bolçi. »Bomo pa nocoj še kaj o gerundiju slišali.« »Gerundij?« sta se začudila gospa in gospod Piškur. »Da, to je glagolska oblika, ki je vsaj po imenu slovenska slovnična ne pozna. Po »momeno jo pa imamo, vsaj pri nekaterih glagolih. Naš sedanji deležnik na -e kar nekako odgovarja gerundiju: grèdè, glèdè, klècè, molcè in tako dalje. Vprašujemo po gerundiju najbolje: kako? Imamo pa sedanji in pretekli gerundij. Pretekli gerundij odgovarja približno našemu preteklemu deležniku na -si, pa ne vedno (»bravši« in tako dalje). Navadno ga prevedemo s stranskim stavkom.« »Facèndo' je torej gerundij glagola »fare?« »Da. Fare = delati, facèndo = delàje (če sploh smemo tako reči!).« »Delàje' se pa res tudno sliši!« se je namrdnil gospod Piškur. »Priznam, ampak prevedeno' je le! Sicer pa pomeni: »stò facèndo' — pravkar delam. Stò imparàndo — ravnokar se učim. Stò partèndo — pravkar odhajam. To je, kako bi rekel, italijanizem, posebnost italijanskega izražanja, ki si jo zapomnite: stò + gerundij glagola, katerega neposredno sedanjost hočemo izraziti. — Sicer pa se gerundij sam v italijanščini zelo pogosto rabi. Recimo: Treba se je učiti z govornjem — bisògna impa-

ricandosi, essendosi coricato...« »Mislim — kaj se že pravi: misliti?« »Pensàre; pènsò.« »Ah, si. Pènsò che quèsto che avete — rekli, kako se že pravi: rekli?« »Rekli = dètto. Od: dire = reči.« »Pènsò che quèsto che avete dètto è móltò importànte, non è véro?« je vprašal gospod Piškur. »Sì, signóre, è móltò importànte. Vi dico soltánto le còse importànti.« »Che vuol dire: soltánto?« »Soltánto = le, samo, zgolj. Dico = rečem. Čakajte, ta glagol je tudi »importante'. Čas je, da se seznanimo z njim.« Bolçi je vzel spet list papirja. Presente Dico — rečem, dici — rečeš, dice — reče; diciamo (izg. diçàmo) — rečemo, dite — rečete, dicono — rečejo. Imperfetto Dicévo — pravil sem itd. Passato remoto Dissi — rekel sem, dicésti — rekel si, disse — rekel je, dicémmo — rekli smo, dicéste — rekli ste, dissero — rekli so.

Scioglimento di associazioni politiche

L'Alto Commissario per la provincia di Lubiana, considerato che le associazioni »Sokol«, »Orjuna«, »Četniki«, »Delavsko prosvetno društvo Tabor«, »Soča«, »Idrija«, »Jadranska straža«, hanno esplicato sempre attività contraria agli interessi italiani, ordina:

Izravnava plač in prejemkov za osebe bivše jugoslovanske države in drugih javnih ustanov

Visoki Komisar za Ljubljansko pokrajino, na podlagi Kr. uredbe z dne 2. junija 1941-XIX, št. 492, o zamenjavi valute bivše kraljevine Jugoslavije v Ljubljanski pokrajini, na podlagi člena 3. Kr. ukaza z dne 3. maja 1941-XIX, št. 291, o ustanovitvi Ljubljanske pokrajine, glede na to, da se je začela zamenjava v italijanske lire dne 19. junija 1941-XIX in ker smatra za potrebno upoštevati, da so se z omenjenim dnem spremenile v italijanske lire plače in drugi prejemki uradnikov in plačevancev bivše kraljevine Jugoslavije, ki službujejo pri raznih državnih uradih Ljubljanske pokrajine, in nameščenec vseh vrst pri upravah raznih javnih ustanov, odreja:

1. Plače in drugi prejemki uradnikov in plačevancev prejšnjega režima, ki službujejo pri raznih državnih uradih Ljubljanske pokrajine, in nameščenec vseh vrst pri upravah krajevnih ustanov se morajo likvidirati od 19. junija t. l. dalje v razmerju 38 lir za 100 dinarjev.

2. Prejemki, spremenjeni v italijanske lire v zgoraj navedenem razmerju, se morajo izplačati upravičencem dne 1. julija t. l. zaostanki pa, ki gredo prizadetim za razdobje od 19. do 30. junija t. l. se morajo izplačati čimprej, nikakor pa ne pozneje ko 1. avgusta t. l.

Ljubljana, dne 26. junija 1941-XIX.

Visoki Komisar za Ljubljansko pokrajino

Emilio Grazioli

Razionamento dei grassi alimentari, dello zucchero e del sapone

L'Alto Commissario per la provincia di Lubiana, viste le proprie ordinanze 18 giugno 1941-XIX, n. 45 e 46, concernenti l'obbligo di denuncia delle giacenze di generi di prima necessità, ritenuta l'opportunità di estendere la disciplina dei consumi ad altri generi di prima necessità, ordina:

titolo, taluno dei generi razionati. Art. 5. Il razionamento per lo strutto, il lardo, l'olio e lo zucchero entra in vigore col 16 luglio 1941-XIX. Per il periodo fino al 31 luglio 1941-XIX spetta ai consumatori la metà del quantitativo indicato alla carta annonaria.

La data di entrata in vigore per il razionamento del burro e del sapone sarà ulteriormente determinata.

Art. 6. La frode consumata o tentata per assicurarsi i generi sottoposti a razionamento e non spettanti, o in misura superiore a quella spettante, comunque esercitata, è punita con l'ammenda da 100 a 5000 Lire e, nei casi più gravi, con l'arresto da giorni 15 a 3 mesi.

Art. 7. La presente ordinanza entra in vigore dalla data della sua pubblicazione nel Bollettino Ufficiale per la provincia di Lubiana.

Lubiana, 15 luglio 1941-XIX.

L'Alto Commissario Emilio Grazioli

Racioniranje jedilnih tolšč, sladkorja in mila

Visoki Komisar za Ljubljansko pokrajino na podlagi svojih naredb z dne 18. junija 1941-XIX, št. 45 in 46, o dolžnosti prijave za zaloge življenjskih potrebščin in smatrajoč za umestno razširiti ureditev potrebščin na druge življenjske potrebšče, odreja:

Clèn 7. Ta naredba stopi v veljavo z dnem objave v Službenem listu za Ljubljansko pokrajino.

V Ljubljani, dne 15. julija 1941-XIX.

Visoki Komisar za Ljubljansko pokrajino:

Emilio Grazioli

Scioglimento di associazioni politiche

L'Alto Commissario per la provincia di Lubiana, considerato che le associazioni »Sokol«, »Orjuna«, »Četniki«, »Delavsko prosvetno društvo Tabor«, »Soča«, »Idrija«, »Jadranska straža«, hanno esplicato sempre attività contraria agli interessi italiani, ordina:

Art. 1. Le associazioni »Sokol«, »Orjuna«, »Četniki«, »Delavsko prosvetno društvo Tabor«, »Soča«, »Idrija«, »Jadranska straža« sono sciolte ed i loro beni mobili ed immobili, da chiunque detenuti, sono confiscati a favore dell'Alto Commissariato per la provincia di Lubiana.

Art. 2. È fatto divieto di portare o esporre distintivi, segni, emblemi che abbiano comunque riferimento a dette associazioni.

Art. 3. Chiunque sia in possesso di beni, distintivi o emblemi di cui agli articoli precedenti, di atti, registri o documenti delle disciolte associazioni, deve farne consegna all'autorità di pubblica sicurezza entro cinque giorni dalla data di entrata in vigore della presente ordinanza.

Art. 4. L'inosservanza delle disposizioni di cui agli articoli precedenti è punita con

grede, glèdè, klècè, molcè in tako dalje. Vprašujemo po gerundiju najbolje: kako? Imamo pa sedanji in pretekli gerundij. Pretekli gerundij odgovarja približno našemu preteklemu deležniku na -si, pa ne vedno (»bravši« in tako dalje). Navadno ga prevedemo s stranskim stavkom.« »Facèndo' je torej gerundij glagola »fare?« »Da. Fare = delati, facèndo = delàje (če sploh smemo tako reči!).« »Delàje' se pa res tudno sliši!« se je namrdnil gospod Piškur. »Priznam, ampak prevedeno' je le! Sicer pa pomeni: »stò facèndo' — pravkar delam. Stò imparàndo — ravnokar se učim. Stò partèndo — pravkar odhajam. To je, kako bi rekel, italijanizem, posebnost italijanskega izražanja, ki si jo zapomnite: stò + gerundij glagola, katerega neposredno sedanjost hočemo izraziti. — Sicer pa se gerundij sam v italijanščini zelo pogosto rabi. Recimo: Treba se je učiti z govornjem — bisògna impa-

